

Tabel 2

Muurhagedis *Podarcis muralis*

Een slanke, platte en snelle hagedis, die zonder staart 7 cm lang is en met staart 19 cm lang. Hij heeft opvallend lange tenen. De rugkleur is grijsbruin met donkere vlekjes. Mannetjes hebben een orangerode buik met zwarte spikkels. Vrouwtjes hebben een witte/gele buik.
Foto: Christophe Brochard

- soort niet waargenomen
- soort (recent) waargenomen

2

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Vanaf oktober.
Schonen	-
Baggeren	-
Begrazen	-
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode, aanvullend: Dichtgroeien van muur of steilwand door muurvegetaties tegengaan (de vegetatie mag niet meer dan 40% van de oppervlakte bedekken). Schaduwgevende bomen verwijderen.
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Voldoende gaten, spleten en hopen handhaven.
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode, aanvullend: Geen chemische onkruidbestrijding. Voldoende spleten, gaten en hopen handhaven.

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheftingsplicht)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode, aanvullend: Geen grootschalige ingrepen in het leefgebied mogelijk.
Verwijderen bovengrond/graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Een zoom van korte, droge vegetatie rond het leefgebied in stand houden.
Sloop kunstwerken en gebouwen	Zie gedragscode, aanvullend: In principe niet mogelijk. Sloop toch noodzakelijk dan muurhagedissen verplaatsen onder deskundige begeleiding.
Bouwactiviteiten	Zie gedragscode, aanvullend: Verstoring door bouwactiviteiten voorkomen.
Afdammen/dempen/vergraven	-
Leefgebied	Op warme, droge en op het zuiden gerichte stenige plaatsen, zoals oude vestingmuren, bedrijfsgebouwen, steenhopen en spoorwegtaluds.
Gebruik van het leefgebied	Zonnen gebeurt op spaarzaam begroeide plekken. Schuil- en overwinteringsplekken liggen in spleten en hopen. Ook kunnen muurhagedissen vluchten naar de naburige vegetatie. Eieren worden afgezet in zelf gegraven holletjes in een losse bodem, soms in muurspleten of onder stenen.
Voornaamste voedselbronnen	Insecten, spinnen, pissebedden, duizendpoten en mieren.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Muurhagedis *Podarcis muralis*

Leefwijze door het jaar heen	Actief wanneer de temperatuur het toelaat (vanaf maart echt actief). Paartijd van half april tot half juni. Mannetjes binnen die periode territoriaal. Eieren worden tussen half mei en half augustus gelegd. Jonge hagedissen vanaf begin juli tot in de herfst. Vanaf oktober tot maart in de winterverblijven.
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Actief beheer, waarbij de muurvegetatie tot 40% van de muur mag bedekken. In de omgeving van de muur dient een droge korte vegetatie aanwezig te zijn. - In stand houden gaten, spleten en hopen in de muren. - Aanleg van nieuwe muren met voldoende gaten, spleten en hopen met aan de voet open zandige pekken en korte, droge vegetaties.
Belang waterschapspopulaties	Ondergeschikt belang
Verspreiding binnen Nederland	Op en rond de oude vestingmuren in Maastricht en in de omgeving liggende spoorwegen.
Rode lijst	Ernstig bedreigd
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	Bijlage IV
FF-wet	Tabel 3
Bronnen	Van Diepenbeek en Creemers, 2006. Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl